

РІШЕННЯ

Про затвердження Програми
розвитку водного господарства
Миколаївської області на 2019-2021 роки

Відповідно до пункту 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», та пункту 4 Прикінцевих положень Закону України № 4836-VI «Про загальнодержавну цільову програму розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну р. Дніпро до 2021 року» з метою підвищення ефективності використання меліоративних систем області, забезпечення централізованим питним водопостачанням сільського населення, поліпшення екологічного стану сільських територій, запобігання та ліквідації наслідків шкідливої дії вод, визначення водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, збереження і відтворення водних ресурсів в Миколаївській області обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму розвитку водного господарства Миколаївської області на 2019-2021 роки (далі – програма), що додається.
2. Обласній державній адміністрації щороку під час підготовки обласного бюджету на відповідний рік, передбачати кошти на фінансування завдань і заходів Програми, виходячи з реальних можливостей обласного бюджету.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань з питань аграрної політики, земельних відносин та соціального розвитку села.

Голова обласної ради

В. МОСКАЛЕНКО

Додаток 3 до Програми

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ
виконання Програми розвитку водного господарства Миколаївської області на 2019-2021 роки

Найменування завдання	Найменування показника	Одиниця виміру	Значення показників			
			Усього			
				2019	2020	2021
1	2	3	4	5	6	7
I. Забезпечення розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних угідь						
1. Утримання водогосподарсько-меліоративного комплексу	Поетапне збільшення площ земель, на яких забезпечено гарантоване отримання врожаїв сільськогосподарських культур	тис. га	88,5	42,1	23,3	23,1
2. Забезпечення сталого функціонування та екологічної безпеки меліоративних систем	Площа земель, на якій проведена реконструкція та модернізація інженерної інфраструктури зрошувальних систем	тис. га	20,2	6,2	6,8	7,2
	Площа земель, на якій проведено відновлення інженерної інфраструктури зрошувальних систем	тис. га	33,5	10,8	11,3	11,4
	Площа земель, на якій збудовані та реконструйовані системи крапельного зрошення	тис. га	3,0	0,9	1,0	1,1
	Кількість придбаної поливної техніки	одиниць	538	171	181	186
3. Удосконалення нормативно-правової бази та організаційної структури водогосподарського комплексу для забезпечення управління водними ресурсами і проведення моніторингу вод	Кількість проведених вимірювань показників якості води	тис. одиниць	12,7	4	4,2	4,5

II. Першочергове забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою						
1. Спорудження систем питного водопостачання	Протяжність групових водопроводів з розвідною мережею	км	30	8	10	12
	Кількість сільських населених пунктів, у яких збудовані та реконструйовані локальні водопроводи	одиниць	77	27	25	25
2. Забезпечення розвитку систем водовідведення	Кількість сільських населених пунктів, у яких збудовані каналізаційні мережі і мережі водовідведення	одиниць	4	2	1	1
3. Удосконалення нормативно- правової бази та організаційної структури водогосподарського комплексу для забезпечення водопостачання і водовідведення у маловодних регіонах та територіях, де якість води не відповідає нормативам екологічної безпеки та санітарним нормам	Кількість розроблених паспортів джерел та об'єктів водопостачання і водовідведення	одиниць	18	5	6	7
	Кількість створених та реконструйованих виробничих баз	одиниць	3	1	1	1
III. Захист сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод						
1. Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт гідротехнічних споруд, захисних протиавардкових дамб, берегоукріплювальних споруд, розчищення та регулювання русел річок і водойм, відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок і водойм	Кількість збудованих, реконструйованих та відремонтованих гідротехнічних споруд	одиниць	6	1	3	2
	Протяжність збудованих та реконструйованих берегоукріплювальних споруд	км	6,2	2	2,1	2,1
	Протяжність збудованих, реконструйованих та відремонтованих захисних споруд	км	0,6	0,2	0,2	0,2
	Протяжність розчищених та врегульованих русел річок і водойм	км	8,5	2	3	3,5

2. Зменшення інтенсивності поверхневого стоку	Площа урбанізованих сільських територій, на якій збудовані контурно-меліоративні системи	га	63	21	21	21
	Площа, на якій залісненні прибережні захисні смуги, здійснені агротехнічні, агролісомеліоративні,	га	447	140	145	162
3. Удосконалення організаційної структури водогосподарського комплексу для забезпечення захисту від шкідливої дії вод	Кількість проведених проектно-вишукувальних робіт	одиниць	3	1	1	1
	Кількість придбаних технічних засобів	одиниць	3	1	1	1

Начальник Південно-Бузького басейнового управління водних ресурсів

С. ПИСЬМЕННИЙ

ПАСПОРТ
Програми розвитку водного господарства Миколаївської області
на 2019-2021 роки

1. Програму схвалено розпорядженням голови облдержадміністрації.
2. Ініціатор: департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації.
3. Розробник: Південно-Бузьке басейнове управління водних ресурсів.
4. Відповідальні виконавці:
департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації;
Південно-Бузьке басейнове управління водних ресурсів
5. Термін виконання: 2019-2021 роки.
6. Обсяги та джерела фінансування, млн грн:

	На всю Програму	У тому числі за роками		
		2019	2020	2021
Усього	4369,44	1425,46	1463,82	1480,16
У тому числі:				
Кошти державного бюджету	966,49	293,01	333,51	339,97
Кошти місцевого бюджету	200,68	53,7	78,4	68,58
- у т.ч. за рахунок коштів, які надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	18,0	6,0	6,0	6,0
Інші джерела, не заборонені законодавством, у т.ч. міжнародні джерела інформаційної, технічної та фінансової допомоги	3202,27	1078,75	1051,91	1071,61

Директор департаменту
агропромислового розвитку
облдержадміністрації

О. ПІСКУН

Проект
Програми розвитку водного господарства Миколаївської області
на 2019-2021 роки

**РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ, ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМ,
НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКИХ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА**

Миколаївська область розташована в південній частині України. На півночі межує з Кіровоградською, на північному сході – з Дніпропетровською, на сході і південному сході – з Херсонською, на південному заході, заході і північному заході – з Одеською областями. Область розміщена в басейнах р. Південний Буг (59,5%), р. Дніпро (23,5%) і річок Причорномор'я (17%).

За особливістю природних умов область розташована в межах двох фізико-географічних зон: лісостепової (Кривоозерський і західна половина Первомайського району) і степової (решта території області).

В гідрологічному відношенні область відноситься до Причорноморського артезіанського басейну і, частково в північній частині, до Українського кристалічного масиву.

Миколаївська область займає площу 24,6 тис. км², що становить 4,07% від загальної площі території України.

Площі, зайняті водними об'єктами, становлять 150,5 тис. га або 6,1% території області.

В області налічується 120 великих, середніх та малих річок загальною довжиною в межах області 3609,34 км, в тому числі: Південний Буг (257 км в межах області), її притоки - середні річки: Кодима (59 км), Синюха (24 км), Чорний Ташлик (41 км), Чичиклея (86 км), Інгул (179 км), а також середні річки басейну р. Дніпро: р. Інгулець (96 км) з притокою р. Висунь (195 км).

В області розташовано 45 водосховищ загальною площею 7,1 тис. га, загальний об'єм яких становить 372,6 млн м³ в т.ч. корисний 230,8 млн м³. Серед них об'ємом більше 10 млн м³: Ташлицьке водосховище (86 млн м³), Софіївське (36 млн м³), Октябрське (31 млн м³), Олександрівське (72,1 млн м³), Щербанівське (15,7 млн м³), Степівське (13,9 млн м³), Катеринівське (10,8 млн м³).

Кількість ставків в області становить 1108 одиниць, загальною площею водного дзеркала 9869,0 га та об'ємом 97,1 млн м³. Водосховища і ставки використовуються для потреб енергетики, питного водопостачання, зрошення, риборозведення, харчової промисловості та побутових потреб населення.

Значну кількість водойм побудовано в період до 1985 року. На цей час більшість з них замулені. Загальний об'єм замулення становить 42 млн м³, а його відносна величина змінюється від 5 до 21 % об'єму водосховищ.

Потребують ремонту гідроспоруди на водосховищах Воїнське та Нечаянське (р. Березань в Миколаївському районі), Софіївське (р. Інгул в Новобузькому районі), Любинське водосховище (р. Верьовчина в Снігурівському районі).

На території області знаходиться Березанський, Бейкуський, Бузький, Дніпровсько-Бузький, Карабушський (західна та східна частина), Тилігульський та Сосицький лимани.

В області налічується 26 озер, загальною площею 1379,18 га.

Для водного господарства області мають велике значення ресурси поверхневих і підземних вод.

В області поверхневі водні ресурси використовуються, в основному, для поливу сільськогосподарських культур, підземні води – для промислових потреб організацій та питних, побутових потреб населення і зрошення присадибних ділянок, для вирощування городніх культур.

Водні ресурси області дуже обмежені, забезпечення водою здійснюється, в основному, за рахунок притоку з інших регіонів. За питомими показниками водних ресурсів область займає одне із останніх місць серед областей України. Забезпеченість річним стоком на 1 жителя становить 3,09 тис. м³ на рік. Експлуатаційні запаси питної води на 1 жителя області в середньому становлять 0,07 м³ на добу.

З підземних джерел питного водопостачання забезпечуються 4 міста, 17 селищ міського типу та 372 сільських населених пункти. Прогнозні запаси підземних вод в області становлять 441,6 тис. м³/добу, проте за обсягами розвіданих запасів підземних вод Миколаївська область є однією з найбідніших – експлуатаційні запаси води на одного мешканця становлять 0,09 м³/добу.

Проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма:

1. Погіршення якості підземних вод

В області спостерігається стійка тенденція до погіршення якості підземних вод у зв'язку зі збільшенням жорсткості води та вмісту сухого залишку. Незважаючи на природну захищеність підземних джерел води, основним негативним фактором є нітратне забруднення (тваринницькі комплекси і ферми, поля фільтрації, склади мінеральних добрив та застосування їх на сільськогосподарських угіддях).

В цілому по Миколаївській області водозабір становив у 2017 році 247,1 млн м³, у тому числі підземних вод – 13,39 млн м³, поверхневих – 233,7 млн м³. Використано всього 176,9 млн м³, у тому числі на господарсько-питні потреби – 31,35 млн м³, на виробничі потреби – 88,53 млн м³, на

сільгоспводпостачання – 0,591 млн м³, на рибне господарство – 33,9 млн м³, на зрошення – 55,32 млн м³.

Скид зворотних вод в поверхневі води водойми становив 60,29 млн м³, у тому числі недостатньо очищені – 22,36 млн м³, нормативно чисті – 37,08 млн м³, нормативно очищені – 0,851 млн м³.

2. Технічний стан зрошувальних систем

Однією з основних проблем на шляху становлення високопродуктивного агропромислового виробництва є незадовільний технічний стан зрошувальних систем, спричинений недостатністю фінансування заходів по їх реконструкції та модернізації.

Миколаївська область є територією ризикованого землеробства, що позначається на результатах роботи сільського господарства. У посушливих умовах області виробництво сільськогосподарської продукції значною мірою залежить від вирішення проблеми штучного зрошення сільгоспугідь. У зв'язку з цим, починаючи з 60-х років ХХ століття, в області було розпочато великомасштабне спорудження меліоративних об'єктів, побудовано зрошувальні системи: Інгулецьку, Південно-Бузьку, Явкинську, Спаську, Білоусівську.

Водогосподарський комплекс області налічує 519 км державної міжгосподарської зрошувальної мережі, з них магістральних трубопроводів – 174 км, міжгосподарських каналів (включаючи магістральні) – 345,3 км, колекторно-дренажна мережа протяжністю 413 км, 538 гідротехнічних споруд на міжгосподарській мережі, 105 державні насосні станції (98 зрошуваних, 7 дренажних та 4 на водопостачання), сумарною продуктивністю 188,8 куб.м/с та сумарною потужністю 146,6 тис. кВт/год. та інші об'єкти. Наявність дощувальних машин становить 223 одиниці (станом на кінець 2017 року).

Зрошувані землі Миколаївської області займають 190,3 тис. га (рис.1), що складає 10% у загальній площі сільськогосподарських угідь області, з яких державні – на площі 158 га (Явкинська зрошувальна система - 50,3 тис. га, Інгулецька зрошувальна система – 42,6 тис. га, Спаська зрошувальна система – 10,2 тис. га, Південно-Бузька зрошувальна система 10,3 та ін.), господарські – 32,3 тис. га.

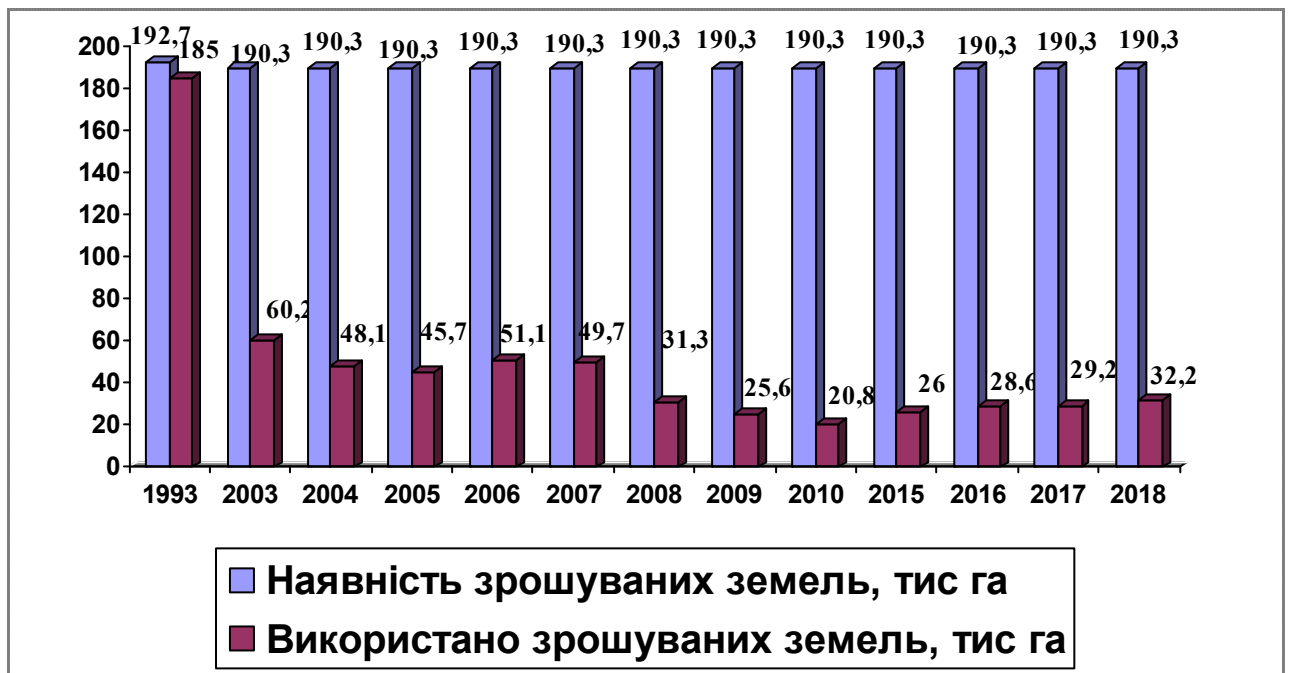

Рис. 1. Динаміка використання зрошуваних земель Миколаївської області.

Протягом останніх років в області впроваджуються сучасні методи та способи поливу сільгоспкультур, у тому числі краплинного зрошення, площі якого досягли 8,6 тис. га, що становить 27% від загальної политої площі у 2018 році і порівняно з 2003 роком (184 га) зросли у 47 разів.

Підвищенню ефективності використання зрошуваних земель сприятимуть такі заходи:

- розвиток і реконструкція зрошувальних систем;
- відновлення виробництва вітчизняної дощувальної техніки;
- моніторинг гідрогеологічної ситуації зрошуваних земель, мінімізація зрошувальних норм та оптимізація регіональної структури посівних площ на зрошенні;
- розширене впровадження водозберігаючих технологій зрошення, передусім крапельного, дрібнодисперсного, мікрозрошення;
- впровадженням ресурсозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур.

3. Стан водопровідно-каналізаційного господарства

Сучасний стан водопровідно-каналізаційного господарства області свідчить про необхідність вирішення питань його оновлення практично в кожному населеному пункті. Побудовані в 60-70-ті роки очисні споруди, насосні станції, мережі водопроводу і каналізації знаходяться у критичному технічному стані та працюють у форсованому режимі, знос яких складає 60-80%. Наслідком цього є зростання кількості пошкоджень, аварій на мережі та пошкодження обладнання, обмеженість можливостей в очищенні питної води і стоків.

Загальна протяжність каналізаційних мереж в області становить 507,2 км, з них 77,6 км (або 15,3%) знаходяться в аварійному стані. Із 73 каналізаційних

насосних станцій 19 (або 26%) знаходяться в аварійному стані. Основною причиною руйнування є газова корозія залізобетону.

4. Якість питної води

Важливою проблемою в області є незадовільна якість питної води. Більше половини обладнання очисних споруд, водопровідних насосних станцій, каналізаційних насосних станцій відпрацювали нормативний строк експлуатації і тому не можуть забезпечувати подачу питної води населенню належної якості.

Водопостачання населення області здійснюється з поверхневих джерел р.Південний Буг (м. Первомайськ, м. Южноукраїнськ, м. Вознесенськ), р. Інгул (м. Баштанка), р. Інгулець (м. Снігурівка), р. Синюха (м. Первомайськ), р. Дніпро (м. Миколаїв).

Водопостачання сільського населення здійснюється у більшості випадків зі свердловин, вода в яких не завжди відповідає санітарним вимогам.

Залишається невирішеним питання очистки зливових стоків, які формуються у межах каналізованих територій міст і селищ.

Особливе занепокоєння викликають сільські водопроводи, які мають слабо розвинену вуличну мережу, низький рівень технічного та профілактичного обслуговування. Протяжність існуючих водопровідних мереж в сільських населених пунктах становить 4019,5 км, з яких 1501,2 км знаходяться у аварійному стані. Тому водопостачання базується переважно на підземних водах.

Для централізованого водопостачання якісною питною водою Казанківського району в 1996 році побудований Казанківський груповий водопровід. Згідно з проектом передбачено забезпечення питною водою 49,9 тис. чол., в 79 населених пунктах району. Проектна потужність водопроводу 19,3 тис. м³/добу. На цей час використовується лише на 13% від передбаченої проектом потужності; фактично споживають воду 11 населених пунктів, в решту – питна вода не подається через відсутність розвідних мереж та руйнацію існуючих.

5. Підтоплення сільських населених пунктів

Рівнинний рельєф місцевості області, розташованої в басейні нижньої течії рік Південний Буг, Інгул та Інгулець, уповільнює поверхневий стік. Наявність замкнених безстічних територій, людська діяльність з втручанням в перерозподіл природного стоку для зрошення земель, незадовільний технічний стан дренажних мереж, зрошувальних систем й систем водовідведення призвели до підтоплення ряду населених пунктів ґрунтовими водами та виходом їх на окремих ділянках на поверхню землі.

Підтоплення сільських населених пунктів (далі СНП) в маловодні роки зберігається в тих населених пунктах, які прилягають до постійно діючих зрошувальних каналів (де присутня фільтрація), які розміщені в знижених елементах рельєфу (подових зниженнях, лощинах збігу, балках), в яких відсутній захист від підтоплення чи зруйновані побудовані раніше дренажні системи.

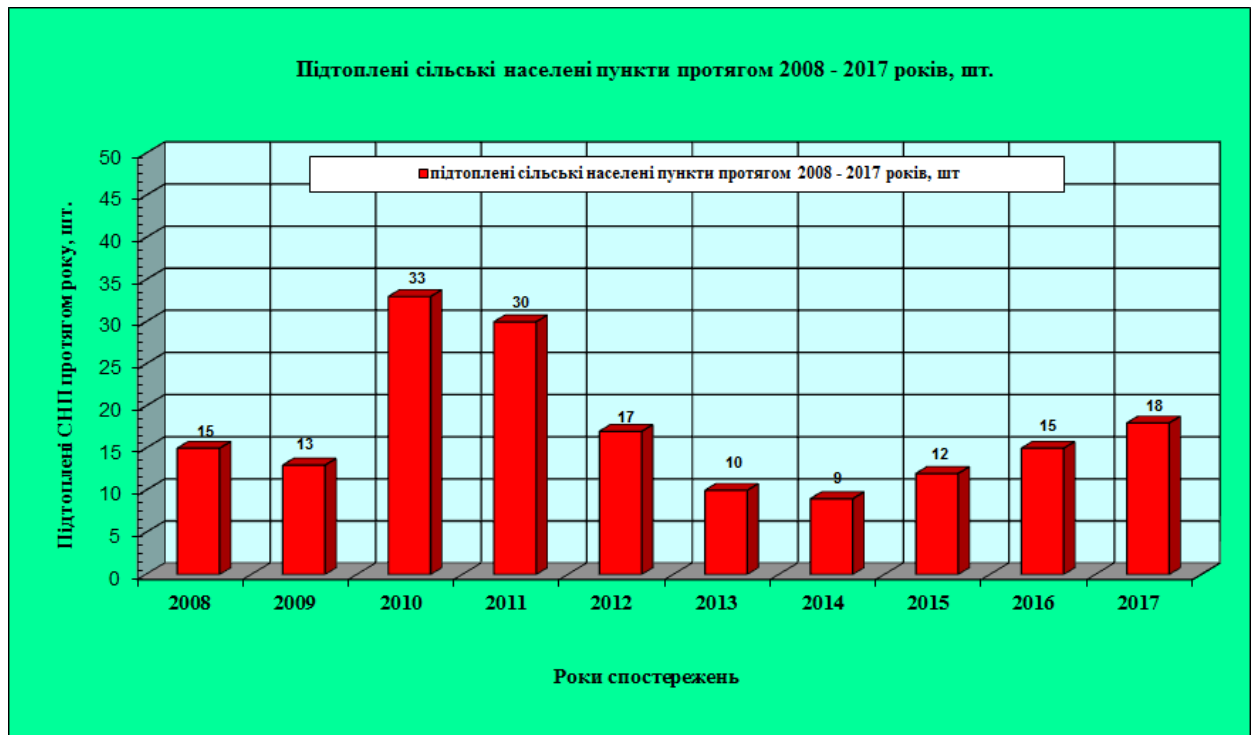

Рис. 2 Кількість підтоплених населених пунктів
по Миколаївській області за 2008-2017 роки

Основними причинами підтоплення сільських населених пунктів Миколаївської області на цей час є незадовільний технічний стан дренажних споруд, приріст рівня ґрунтових вод з причин втрат із систем водопостачання, відсутність впорядкованого відводу поверхневих вод при незадовільному стані захисних споруд, а також фільтрація води з каналів та інші.

Кількість підтоплюваних сільських населених пунктів за останні 10 років коливалася від 9 у 2014 році до 33 у 2010 році (рис.2). Протягом 2017 року підтоплення сільських населених пунктів відмічалось на площі 267 га в 18 сільських населених пунктах, зокрема особливо важка ситуація склалася в Снігурівському та Вітовському районах Миколаївської області. Підтопленими і потенційно підтоплюваними усього по області слід вважати 121 населений пункт, у тому числі в зоні зрошення – 38.

Особливо гостро ситуація із затопленням поверхневими та, як наслідок, підтопленням ґрунтовими водами виникає в ті роки, коли на території області випадає велика кількість опадів. Це 1975, 1986, 1997 – 1998, 2004 – 2005, 2009 – 2010 роки, коли кількість опадів удвічі перевищувала середньорічну норму, а на окремих територіях та в деяких населених пунктах – утричі.

Горизонтальний дренаж на зрошуваних і прилеглих до зрошення землях побудований на загальній площі 51,6 тис. га. Найбільш незадовільна обстановка відзначається на ділянках площинного дренажу з примусовою відкачкою дренажних вод на території Снігурівського та Вітовського районів. Найбільш знижені ділянки виявляються підтопленими у поливний період (до 70 % таких земель).

Таким чином, питання з підтопленням орних сільгоспугідь і сільських населених пунктів у Миколаївській області вимагає особливої уваги, а головне -

великих витрат на відновлення і реконструкцію захисних споруд, розчищення рік та ремонт гідротехнічних споруд.

В підтоплених населених пунктах необхідно в першу чергу виконати профілактичні роботи з покращення технічного стану захисних споруд, організувати роботу дренажних насосних станцій в автоматичному режимі, впорядкувати поверхневий водовідвід і продовжити роботи щодо їх захисту від підтоплення.

6. Визначення меж прибережних захисних смуг

Важливою проблемою водогосподарського комплексу є визначення меж прибережних захисних смуг. За розрахунками згідно з Водним кодексом України прибережна захисна смуга всіх водних об'єктів в межах Миколаївської області становить 28,1 тис. га, з них закріплено (встановлено) в натурі станом на 01.01.2018 8,2 тис. га.

Для винесення тільки прибережних захисних смуг в області необхідно 2,9 млн грн. Виконання цієї Програми дасть можливість досягти екологічно безпечного використання водних ресурсів, що гарантуватиме екологічну безпеку водних об'єктів, забезпечить виконання робіт, пов'язаних із створенням та упорядкуванням водоохоронних зон і прибережних смуг, підтримуватиме встановлений режим на територіях водоохоронних зон та прибережних смуг.

Паспорт Програми наведено у додатку 1.

РОЗДІЛ 2. МЕТА ПРОГРАМИ

Програма розроблена з метою підвищення ефективності використання меліоративних систем області, відновлення ролі меліорованих земель у продовольчому та ресурсному забезпеченні держави, реалізації державної і регіональної політики у галузі водного господарства, забезпечення централізованим питним водопостачанням сільського населення, поліпшення екологічного стану сільських територій та умов проживання населення, задоволення потреби галузей економіки області у водних ресурсах, оптимізації водоспоживання, запобігання та ліквідації наслідків шкідливої дії вод, визначення водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, збереження і відтворення водних ресурсів.

РОЗДІЛ 3. ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ

Оптимальним варіантом розв'язання поставленої проблеми є системна реалізація державної політики сталого інноваційно-інвестиційного розвитку водного господарства із залученням ресурсів регіону та приватного бізнесу і спрямуванням їх на значне підвищення ефективності управління водними ресурсами, їх використання і охорону від кількісного та якісного виснаження.

Основна увага приділяється розвитку меліорації земель і поліпшенню екологічного стану зрошуваних угідь, першочерговому забезпеченню централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, які користуються привізною водою, захисту сільських населених пунктів і

сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод, поліпшенню якості питної води.

Виконання Програми здійснюється протягом 2019-2021 років

Передбачається:

провести в області інвентаризацію і паспортизацію наявних водних об'єктів місцевого та загальнодержавного значення;

провести реконструкцію інженерної інфраструктури Південно-Бузької, Інгулецької, Явкинської, Спаської, Мічуринської та Вознесенської зрошувальних систем, в тому числі внутрішньогосподарські на загальній площі 20,2 тис. га;

відновити функціонування внутрішньогосподарських меліоративних систем, що перебувають у незадовільному технічному стані, але не втратили свого потенціалу, шляхом проведення реконструкції і модернізації їх інженерної інфраструктури, на загальній площі 33,5 тис. га;

забезпечити ефективне використання зрошуваних земель на загальній площі 88,5 тис.га з подачею води на полив від державних зрошувальних систем, у тому числі збільшення площ краплинного зрошення на 3 тис. га до загальної площі - 11,9 тис. га (рис. 3,4);

забезпечити за рахунок впровадження новітніх технологій зрошення вирощування сільськогосподарських культур, дотримання науково обґрунтованої структури посівних площ, щорічне нарощування обсягів виробництва сільськогосподарської продукції на зрошуваних землях;

створювати умови для сільськогосподарських товаровиробників різних форм власності з користування земельними ділянками, прилеглими до державних зрошувальних каналів;

реконструювати державні об'єкти, магістральну мережу та завершити будівництво розвідних мереж Казанківського групового водопроводу для забезпечення централізованим якісним водопостачанням 79 сільських населених пунктів;

виконати роботи із захисту від шкідливої дії вод сіл Таборівка, Воронівка, Болгарка Вознесенського району, сіл Шевченкове та Миколаївське Вітовського району та с. Берізки, Лукашівка Кривоозерського району;

здійснити першочергові заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та екологічного стану регіону, проведення реконструкції водоскидних споруд Єланецького, Любинського та Софіївського водосховищ з метою попередження наслідків шкідливої дії вод у 29 сільських населених пунктів;

забезпечити відродження та підтримання сприятливого гідрологічного стану 8,5 км малих річок;

визначити межі прибережних захисних смуг згідно з проектами землеустрою, насамперед, на водних об'єктах, що є джерелом питного водопостачання, в першу чергу на р. Південний Буг, р. Інгул, р. Синюха;

здійснити будівництво та реконструкцію систем водовідведення в населених пунктах;

створити систему державного контролю за водокористуванням, охороною вод та відтворенням водних ресурсів, а також моніторингом вод і меліорованих земель;

розробити та впровадити комп'ютерні технології водорозподілу та ефективні методи управління водогосподарським комплексом;
здійснити будівництво та реконструкцію систем водовідведення в населених пунктах;
забезпечити відтворення рибних та інших водних живих ресурсів.

Рис. 3. Обсяги використання зрошуваних земель по Миколаївській області до 2021 року, тис. га (прогнозовано)

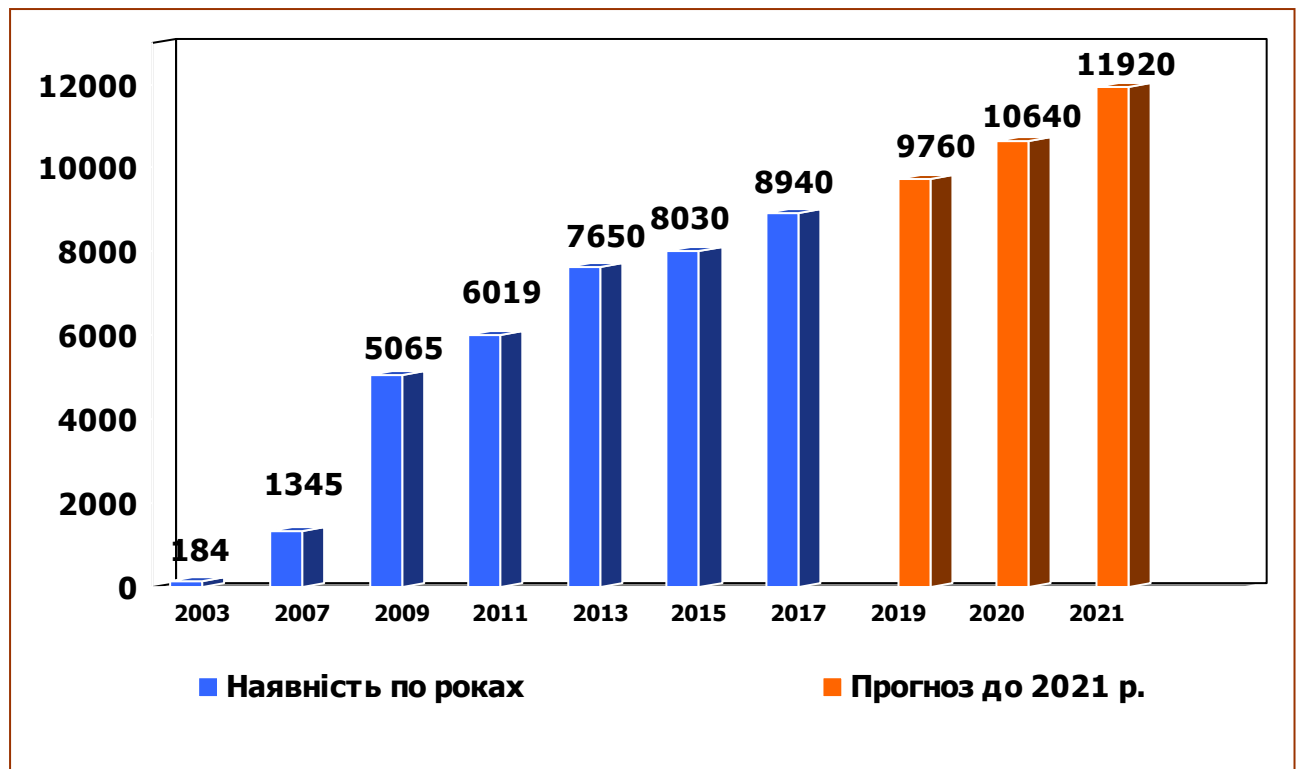

Рис. 4. Динаміка використання та прогноз впровадження краплинного зрошення по Миколаївській області до 2021 року, га

РОЗДІЛ 4. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ І ЗАХОДІВ ПРОГРАМИ

Завдання, заходи та джерела їх фінансування Програми наведені у додатку 2.

З метою забезпечення в області системної реалізації державної політики в галузі водного господарства, використання водних ресурсів та підвищення ефективності їх регіонального управління у Програмі визначено такі напрямки діяльності:

1. У напрямку забезпечення розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних угідь:

забезпечення сталого функціонування та утримання водогосподарсько-меліоративного комплексу;

здійснення заходів по реконструкції і модернізації меліоративних систем і споруд, у тому числі заміну напірного насосного обладнання та частини трубопроводів і мережі електропостачання та підвищення їх надійності, зниження тиску та витрат на перекачування води та встановлення сучасних дощувальних машин;

відновлення роботи систем, які працювали раніше, але стали не придатними для використання в частині модернізації та заміни значної частини підземних трубопроводів і капітальний ремонт насосних станцій.

поширення зрошення на нові території, що раніше не зрошувалися, шляхом встановлення нових сучасних систем зрошення у тому числі краплинного;

створення об'єднань водокористувачів;

дотримання технологічної та майнової цілісності зрошувальних систем області;

ведення інтенсивного зрошуваного землеробства;

поліпшення позитивного інвестиційного клімату шляхом залучення коштів інвесторів та сільськогосподарських товаровиробників різних форм власності до використання зрошуваних земель;

фінансова підтримка відновлення зрошувальних систем за рахунок коштів місцевого бюджету;

забезпечення сучасною поливною технікою;

приведення у відповідність з науковими рекомендаціями та умовами господарювання структуру посівних площ на зрошуваних землях та режимів зрошення сільськогосподарських культур;

Впровадження заходів Програми в першу чергу здійснюється на території, де:

основна інфраструктура перебуває в задовільному стані, для подачі води фермерським господарствам потрібні відносно незначні інвестиції;

подача вода є дешевою, тобто, існує обмежена альтернативна вартість виробництва електроенергії і відсутня потреба її перекачування на більшу висоту;

прибутки від зрошення є високими із суттєво вищою віддачею від зрошуваних культур, ніж від незрошуваних.

2. У напрямку першочергового забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою:

реконструкція розвідних мереж Казанківського групового водопроводу, що забезпечить питним водопостачанням 79 сільських населених пунктів;

будівництво та реконструкція систем водовідведення в сільських населених пунктах.

3. У напрямку захисту сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод:

реконструкція та капітальний ремонт гідротехнічних споруд, розчищення русел річок і водойм, захисних дамб, берегоукріплювальних споруд, будівництво дренажних систем та мереж по відведенню поверхневих вод з сільгоспугідь та сільських населених пунктів;

зменшення інтенсивності стоку поверхневих вод;

проведення проектно-вишукувальних робіт на об'єктах захисту від шкідливої дії вод та прибережних захисних смугах вздовж річок і водойм;

придбання технічних засобів для служби експлуатації протиповеневих споруд.

РОЗДІЛ 5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Основні очікувані результати від виконання Програми наведені в додатку 3.

Виконання Програми дасть можливість забезпечити:

розвиток меліорації земель і поліпшення екологічного стану сільськогосподарських угідь, зокрема, функціонування водогосподарського комплексу, реконструкції і модернізації меліоративних систем і споруд, впровадження нових способів зрошення земель, застосування водо- та енергозберігаючих безпечних режимів зрошення і водорегулювання;

реконструкцію інженерної інфраструктури зрошувальних систем на площі 20,2 тис. га та проведення відновлення інженерної інфраструктури внутрішньогосподарських зрошувальних систем зрошуваних земель на площі 33,5 тис. га;

довести площі впровадження систем краплинного зрошення для поливу овоче-баштанних культур та багаторічних насаджень до 11,9 тис. га;

приведення у відповідність з науковим рекомендаціями та умовами господарювання структуру посівних площ на зрошуваних землях;

якісною питною водою від Казанківського групового водопроводу додатково 79 населених пунктів Миколаївської області;

захист від шкідливої дії вод 29 сільських населених пунктів, виконання робіт по реконструкції водоскидних споруд Софіївського, Нечаянського та Любинського водосховищ;

виконання робіт з розчищення та врегулювання русел річок і водойм протяжністю 8,5 км;

здійснення робіт по створенню та упорядкуванню водоохоронних зон і прибережних смуг водних об'єктів на площі 37 га;
інвентаризацію та паспортизацію 280 водних об'єктів.

РОЗДІЛ 6. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ

Розрахунок обсягів та джерел фінансування Програми наведенні у додатку 2.

Джерелами фінансування Програми є кошти державного і місцевих бюджетів, а також інші джерела, не заборонені чинним законодавством. Для реалізації заходів Програми можуть бути залучені міжнародні джерела інформаційної, технічної та фінансової допомоги.

Обсяги фінансування з державного та місцевих бюджетів визначаються щороку під час їх складання на відповідний рік, або у ході їх виконання в межах наявних фінансових ресурсів.

Орієнтований обсяг потреби в коштах на фінансування заходів Програми становить 4369,44 млн грн, зокрема за рахунок державного бюджету – 966,49 млн грн, місцевого бюджету – 200,68 млн грн (у т.ч. за рахунок коштів, які надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва – 18 млн грн), інших джерел (у т.ч. міжнародні джерела інформаційної, технічної та фінансової допомоги) – 3202,27 млн грн, у тому числі за напрямками:

забезпечення розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних угідь – 3132,6 млн грн, в т.ч. за рахунок державного бюджету – 338,9 млн грн, місцевого бюджету – 108,1 млн грн, інших джерел – 2715,4 млн грн;

першочергове забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою – 366,4 млн грн, в т.ч. за рахунок державного бюджету – 225,4 млн грн, місцевого бюджету – 71,7 млн грн, інших джерел – 69,3 млн грн;

захист сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод – 423,44 млн грн, в т.ч. за рахунок державного бюджету – 402,19 млн грн, місцевого бюджету – 20,88 млн грн, інших джерел – 0,37 млн грн.

РОЗДІЛ 7. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Координація дій між виконавцями Програми буде здійснюватися департаментом агропромислового розвитку облдержадміністрації, що контролює її виконання, визначає порядок взаємного інформування.

Учасники Програми забезпечують виконання заходів Програми, здійснюють аналіз її виконання та щороку до 15 січня надають департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації інформацію про виконання її заходів.

Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації щороку до 01 лютого надає інформацію постійній комісії обласної ради з питань аграрної політики, земельних відносин та соціального розвитку села про виконання заходів Програми.

У разі потреби Південно-Бузьке басейнове управління водних ресурсів розробляє пропозиції щодо доцільності продовження тих чи інших заходів, включення додаткових заходів і завдань, уточнення показників, обсягів і джерел фінансування, переліку виконавців, строків виконання Програми та окремих заходів і завдань.
